

Fagsamling tilskotsforvaltning

§4 - jordbruksareal

Produksjonstilskot, § 4, jordbruksareal

- Fulldyrka jord
- Overflatedyrka jord
- Innmarksbeite
 - Minst 50 % av arealet skal vere dekkja av grasartar og beitetålande urter
 - Krav om permanent gjerde mot utmark er fjerna
 - Alt *nytt* innmarksbeite skal godkjennast av kommunen. Det skal førast ein streng praksis med slik godkjenning

Jordbruksareal

- Føretaket må disponere det omsøkte arealet
 - Føretaket skal sjølv utføre eller administrere oppgåver som gjødsling, sprøyting, gjerding, hausting, salg av produktet
- Arealet skal drivast aktivt
 - Det må vere utført nødvendig jordarbeiding, såing, gjødsling, hausting, beiting
 - Det må føregå ein reell produksjon på arealet

Jordbruksareal

- Vanleg jordbruksproduksjon
 - Heile drifta er for svak, ikkje aktiv drift
 - avslag på søknaden
 - Enkeltskifte blir ikkje drivne i tråd med vanleg god agronomi (t.d. vassjuke skifte med siv/starr/sølvbunke)
 - Enkeltskifte er ikkje tilskotsberettiga
 - Kommunen vurderer om det er gjeve feilopplysningar – avkorting i tilskot

Miljøkrava

- ***Det kan ikke gis tilskudd* dersom det foretas inngrep som forringer kulturlandskapet – eksempel:**
 - oppdyrking av skogbryn, kantsoner og andre restarealer mot innmark,
 - fjerning av åkerholmer, steingjerder og gamle rydningsrøyser,
 - oppdyrking eller fjerning av ferdselsårer,
 - tiltak i utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven som ikke er i tråd med godkjent tiltaksplan,
 - planering av jordbruksarealer under 1 daa,
 - kanalisering og lukking av elver, bekker og grøfter,
 - sprøyting av kantvegetasjon og åkerholmer, med mindre dette er et ledd i skjøtselen av kulturlandskapet.

Miljøkrava

- Normal skjøtsel av eiendommen regnes ikke som et inngrep som forringer kulturlandskapet
- Kommunen kan forhåndsgodkjenne slike inngrep **når annet regelverk ikke er til hinder for det**, og dersom det aktuelle inngrepet avhjelper betydelige driftsmessige ulemper for foretaket.

Miljøkrava

- Det kan ikke gis tilskudd dersom det ikke er etablert vegetasjonssoner mot vassdrag med årssikker vannføring. Vegetasjonssonen skal være tilstrekkelig bred til å motvirke avrenning til åpent vann under normal vannføring. Sonen må være på minst 2 meter målt fra vassdragets normalvannstand, og kan ikke jordarbeides.

Miljøkrava

- Kravet om vegetasjonssone hindrer ikke at vegetasjonsbeltet kan høstes eller beites, men det skal ikke forekomme jordarbeiding i sonen. I tillegg skal vegetasjonssonen ikke sprøytes, jf. plantevernmiddeforskriften § 19, med mindre dette er et ledd i skjøtselen av sonen, og er godkjent av kommunen.

Gjødslingsplanlegging og plantevern

- Kravet om gjødslingsplanlegging og plantevernjournal ligg no i § 11 *Avkorting ved regelverksbrudd*
 - Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging ***skal tilskuddet avkortes.***
 - ***Tilskuddet skal avkortes*** dersom foretaket ikke fører journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Det samme gjelder dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

Gjødslingsplan

- Grunnlag for kvalitetsmessig god avling,
- Begrense avrenning til vassdrag og tap til luft
- Ressursmessig riktig utnyttning av næringsstoffer
- Gjelder alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskudd
- Det skal utarbeides gjødslingsplan før hver vekstsesong
- Representative jordprøver skal i hovedsak tas hvert 4. - 8. år

Gjødslingsplanlegging og sprøytejournal

- *Norm for avkorting:*
 - Ved manglende gjødslingsplan er normen at det totale areal- og kulturlandskapstilskuddet avkortes med **20 %**. Det tilsvarende vil gjelde for sprøytejournal. Det kan dermed avkortes med 40 % for tilfeller der begge deler mangler.

Gjødslingsplan

- Aktuelle for dispensasjon:
 - Føretak med jordbruksareal som blir drive svært ekstensivt
 - Kommunen:
 - Under 50 % av normgjødsling
 - Maksimalt 5 GDE (gjødseldyrenheter)
 - Fylkesmannen:
 - I særlige tilfelle
 - Ut over kommunens myndighet
 - Restriktiv praksis

Eksempelsak

- Utegangarsau, 189 vaksne dyr i januar
- 68 daa fulldyrka, 17 daa overflatedyrka, 77 daa innmarksbeite
- Beiter innmark og utmark samla
- Mange eigedommar
- Gjødslar berre litt
- Søkte dispensasjon frå kravet om gjødslingsplan på grunn av ekstensiv drift

Gjødslingsplan

- FM avslo på grunnlag av stort omfang (ca 27 GDE), ikkje kontroll på kor intensivt dyra beiter på enkeltareal. FM meiner det må takast jordprøver for å dokumentere tilstanden på innmark, unngå for mykje gjødsel på enkelte areal, mogeleg avrenning
- Søkjar klaga, klagen ligg i Landbruksdirektoratet
- FM vil bruke svaret frå Ldir som mal for liknande saker. Det kan bli veldig mange

Sprøytejournal

- Eksplisitte krav til journal i forskrifta
- Søkjar kan krysse av for at han ikkje har brukt plantevernmiddel
- Då er det ikkje krav til journal
- Korleis kontrollere om dette stemmer?

Oppstart og utviding av grovfôrbasert produksjon

- Oppstart av grovfôrbasert husdyrproduksjon:
 - Kjøp av dyr etter registreringsdato
 - «Kommunen fastsetter skjønnsmessig det faktiske arealbehovet»
 - «Tilsvarende gjelder for søkere som ved registreringsdatoen 31. juli har færre husdyr enn resten av året»

Oppstart og utviding av grovfôrbasert produksjon

- Nokre kjøper fôringsdyr om hausten etter registreringsdato, leverer til slakt før 1. august året etter, kvart år, brukar eigenprodusert grovfôr. Har desse rett på auka arealgrunnlag?
- Nei, denne regelen gjeld berre ved oppstart og utviding av husdyrhaldet på permanent basis, ikkje årleg
- Ulik praksis i kommunane